

BASIS

Biuro Architektoniczne Sirojć i Szkółka

A: Wolbromska 7, 53-148 Wrocław
T. +48 71 723 23 22, T. +48 71 710 96 90
F. +48 71 723 23 18

Zagospodarowanie ulicy Krakowskiej z terenami przyległymi w Opolu

Widok zagospodarowania z pomiędzy szpaleru drzew

IDEA URBANISTYCZNA

Zadanie I i II

BASIS

Biuro Architektoniczne Sirojć i Szkółka

A: Wolbromska 7, 53-148 Wrocław
T. +48 71 723 23 22, T. +48 71 710 96 90
F. +48 71 723 23 18

Zagospodarowanie ulicy Krakowskiej tworzą dwa szpalery drzew posadzone w klombach z dodatkową zielenią niską oraz aranżacjami różnego rodzaju siedzisk (pierwszorzędnych do wygodnego wypoczynku oraz drugorzędnych do spontanicznego wykorzystania). Idea zagospodarowania zrodziła się z chęci wykreowania przyjaznej przestrzeni miejskiej o kameralnych proporcjach, sprzyjającej różnym aktywnościom. Usytuowanie szpalerów przy zachodniej fasadzie ulicy wpłynąć ma na bardziej pozytywny odbiór tworzącej ją zabudowy oraz jest dopełnieniem zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (drzew odsunięte są od wyznaczonej osi widokowej o więcej niż 2 metry). Atrakcyjne zagospodarowanie przy krawędziach przestrzeni publicznej wzmacnia jej powiązanie z funkcją w parterach elewacji, dlatego projekt przewiduje mikroniwelację terenu umożliwiającą likwidację barier architektonicznych w postaci schodów w wejściach do lokali użytkowych.

Zadanie III

Zagospodarowanie podwórek wytwarzać ma czytelny podział na wnętrza urbanistyczne. Proponowane podziały podkreślać ma wyznaczona nowa zabudowa (oraz wyburzenia istniejących budynków dysharmonizujących przestrzeń). Każde wnętrze urbanistyczne zapewnia mieszkańcom dostępność miejsc postojowych, miejsce składowania odpadów z trzepakami, miejsce spotkań. Wszystkie te funkcje komponowane są pomiędzy istniejącą zielenią oraz proponowanymi nowymi nasadzeniami. W każdym wnętrzu urbanistycznym wyznaczony został fragment zagospodarowania z przeznaczeniem na ogródki społeczne, które zagospodarowywane oraz pielęgnowane miałyby być przez samych mieszkańców.

KOMUNIKACJA I PARKOWANIE

Zadanie I i II

Zgodnie z planem miejscowym zagospodarowania przestrzennego na całej długości ulicy Krakowskiej wprowadzony został ruch pieszy. Projekt zakłada jednak bezkolizyjną przestrzeń ruchu dostosowaną do ruchu pojazdów uprzywilejowanych (służby miejskie, ratownicze, obsługa imprez).

Zadanie III

Komunikacja wyznaczona została jako pieszojezdna, dwukierunkowa w powiązaniu z ulicami Leona Powolnego oraz Żwirki i Wigury. Komunikacja pieszojezdna stanowi w ukształtowanych wnętrzach urbanistycznych również nawierzchnię manewrową dla miejsc postojowych. Suma miejsc postojowych w obszarze zadania III wynosi 37 (67 we wnętrzach urbanistycznych w zakresie opracowania).

W zakresie opracowania jako pieszojezdne, dwukierunkowe wyznaczono dodatkowo ulicę Damrota oraz częściowo Powolnego (od wjazdów do parkingów podziemnych). Łącznie przewidziano na pieszojezdnym odcinkach tych ulic 32 miejsca postojowe (w tym 10 miejsc spełniających wymogi miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych).

Nad zbiornikiem retencyjnym projekt przewiduje lokalizację parkingu wielopoziomowego o lekkiej prefabrykowanej konstrukcji stalowej z elewacją ażurową pokrytą roślinnością pnącą.

FUNKCJE

Zadanie I

W zakresie zadania pierwszego wyznaczone zostały trzy główne funkcje, którym dedykowane są przestrzenie publiczne. Pierwsza z nich to otwierająca strefę wejściową ulicy Krakowskiej fontanna, zakomponowana z istniejącym pomnikiem. Fontanna stanowi płytką nieckę w formie pochylni w kierunku pomnika, która interwałowo wypełnia się wodą. Przy spuszczonej wodzie nawierzchnia niecki spełnia funkcję typowej nawierzchni użytkowej. Druga funkcja to wielofunkcyjny plac przed wejściem głównym do filharmonii. Plac ten wydzielony z przestrzeni nasadzeniami drzew pozostawia szerokie spektrum asymilacji zdarzeń w powiązaniu z funkcją kulturalną filharmonii. Trzecia funkcja to gastronomiczne centrum ulicy, gdzie mogłoby się skupiać wieczorne życie miejskie. Strefowanie przestrzeni w tym miejscu sprzyja organizowaniu ogródków gastronomicznych.

BASIS

Biuro Architektoniczne Sirojć i Szkółka

A: Wolbromska 7, 53-148 Wrocław
T. +48 71 723 23 22, T. +48 71 710 96 90
F. +48 71 723 23 18

Zadanie II

W zakresie zadania drugiego przewiduje się lokalizację funkcji witacza po stronie dworca kolejowego. Witacz jest projektowany jako forma przestrzenna wysokości około 5m zwieńczona zegarem. Na skrzyżowaniu ulicy Krakowskiej i Powolnego projekt przewiduje realizację zadaszzonego parkingu rowerowego z samoobsługową stacją naprawy. Funkcją jaką proponuje się pozostawić, ale z założeniem nowej formy pawilonu jest ciastkarnia na wejściu w ulicę Krakowską od strony dworca kolejowego.

Zadanie III

W zakresie zadania trzeciego przewiduje się przede wszystkim funkcje służące tutejszym mieszkańcom: miejsca postojowe, miejsca składowania odpadów z trzepakami, miejsca spotkań. Dla uzupełnienia tych funkcji proponuje się zorganizowanie tzw. "parku kieszonkowego" w jednym z wnętrz urbanistycznych. Ze względu na niewielką powierzchnię "parku" umieszczony w jego centrum plac zabaw przyjąć może oryginalną formę wertykalną.

Przestrzeń publiczna przy powstającym biurowcu mogłaby pełnić funkcje integracyjne okolicznych mieszkańców. Proponowana zabudowa przy tej przestrzeni mogłaby mieścić Centrum Aktywności Lokalnej i stanowić jej dopełnienie.

W zakresie opracowania projekt zakłada lokalizację przy ulicy Damrota: "Ogródu Miejskiego" przy którym istnieje możliwość zorganizowania ogródka restauracyjnego oraz "Skweru Zabaw" w postaci ukształtowanego w górkę terenu pokrytego bezpieczną nawierzchnią i poprzebijanego rurami z blachy nierdzewnej.

DZIAŁANIA

Zadanie I i II

Plac wielofunkcyjny przed filharmonią służyć może wydarzeniom kulturalnym związanym z działalnością filharmonii oraz innymi np. projekcje filmów, teatry uliczne.

Uwolniona przestrzeń skrzyżowania ulicy Krakowskiej z Kościuszki służyć ma organizacji wydarzeń typu festiwal food trucków, targ staroci lub podobnych.

W przestrzeni pomiędzy szpalerami drzew zaproponowane zostały "mikroświaty" tworzone wokół niewielkich obiektów małej architektury definiujących przestrzeń. Mikroświaty zorganizowane są przy: zewnętrznej biblioteczce (dziś na ul Krakowskiej istnieje jedna przy ławeczce obok sklepu Jacek i Agatka), poidelku miejskim, mini-scenie, grupie budek lęgowych dla ptaków, rzeźb (istniejących obecnie w zagospodarowaniu ulicy, proponowanych do relokacji).

Zadanie III

Działaniem aktywizującym przestrzeń jest udostępniona powierzchnia ogródków socjalnych do zagospodarowania i pielęgnacji przez mieszkańców. Stworzone we wnętrzach urbanistycznych ogródki społeczne, mają dawać szansę lokalnym mieszkańcom na wpływanie na wygląd najbliższego otoczenia. Przy wykorzystaniu mediów społecznościowych możliwe staje się zorganizowane utrzymanie przez lokalną społeczność drobnych przestrzeni miejskich związanych z ich miejscem zamieszkania. Taka aktywność lokalnej społeczności ma pomóc budować współodpowiedzialność za odnowione otoczenie.

Wytworzona przestrzeń integracyjna mieszkańców stymulowana mogłaby być poprzez organizację festynów, warsztatów, potańcówek, wspólnych biesiad itp. w ramach działań Centrum Aktywności Lokalnej.

DETAL

Zieleń

Wprowadzona do zagospodarowania zieleń ma ożywić i odnowić przestrzenie miejskie, które stanowią wizytówkę miasta. Zieleń ma za zadanie podkreślić wartość rozwiązań urbanistycznych oraz maskować i łagodzić skutki błędnych rozwiązań. Wpływać ma również na odbiór przestrzeni publicznej - podnosić zarówno fizyczny jak i psychiczny komfort przebywania w niej

BASIS

Biuro Architektoniczne Sirojć i Szkółka

A: Wolbromska 7, 53-148 Wrocław
T. +48 71 723 23 22, T. +48 71 710 96 90
F. +48 71 723 23 18

(przepływ, czystość i wilgotność powietrza, temperatura, tłumienie hałasu, zacienienie, itd.). Integracja układów architektonicznych i zieleni tworzy przestrzeń zmienną w czasie (noc-dzień, zima-lato), oddziałującą kolorem i różnorodną fakturą, posiadającą zmienny zapach i dostarczającą wrażeń słuchowych (szum liści, śpiew ptaków).

Ze względów technicznych (nasylenie infrastrukturą podziemną) drzewa zaprojektowane zostały w klombach na wyniesionym ponad istniejący teren gruncie. Istniejąca infrastruktura techniczna powinna zostać zabezpieczona folią (ekranem) przeciwwkorzennym, drzewa natomiast wyposażone powinny zostać w system napowietrzania i nawadniania systemów korzeniowych.

Meble miejskie

Wygodna przestrzeń publiczna zachęca do spędzania czasu na zewnątrz. Wygodne ławki, przyjazne w odbiorze materiały wykończeniowe oraz odpowiednia aranżacja małej architektury zwiększają szanse na udział w życiu przestrzeni publicznej większej ilości grup społecznych (integracja społeczna).

Wygoda użytkowania przestrzeni publicznej to również wygoda w jej utrzymaniu. Materiały wykończeniowe powinny być trwałe i sprawdzone. Zastosowane w projekcie materiały wykończeniowe to granit (nawierzchnia i klomby), stal malowana w kolorze RAL7016 (konstrukcje siedzisk, latarnie, kosze na śmieci i odchody zwierzęce, poidła itp), deski z konglomeratu drewnopochodnego (siedziska).

W projektach małej architektury zastosowane zostało odpowiednio wyraźne fazowanie lub wyokrąglenie krawędzi dla ograniczenia uszkodzenia tych krawędzi w trakcie użytkowania oraz wyeliminowania potencjalnego zagrożenia poważnym urazem po upadku na nie np. dzieci.

Siedziska podzielone zostały na dwie grupy: podstawowe i drugorzędne. Pierwsze zapewniają wygodę siedzenia (oraz siadania i wstawania) dzięki odpowiedniemu profilowi, podparciu pleców, podłokietników. Druga grupa to siedziska do wykorzystania bardziej spontanicznego (np. przez młodzież) w formie leżaka, ławki bez oparcia lub podparcia pozycji stojącej. Wszystkie proponowane siedziska zaprojektowane są indywidualnie w oparciu o sprawdzone wzorce i stanowią komplet pod względem wzornictwa.

Zastosowane stojaki rowerowe umożliwiają przypięcie ramy roweru (nie tylko koła) oraz wyposażone są w zabezpieczenie gumą powierzchni stykowych roweru i stojaka.

Oświetlenie

Dobrze oświetlona przestrzeń publiczna, zastosowana odpowiednia barwa i rozsył światła umożliwiający rozpoznawanie kolorów oraz twarzy zwiększa poziom bezpieczeństwa w sposób realny oraz na poziomie emocji użytkowników. Oświetlenie głównej przestrzeni publicznej, czyli ulicy Krakowskiej realizowane jest za pomocą masztów z oświetleniem ozdobnym LED w formie ringów (element charakterystyczny przestrzeni) oraz oprawami funkcyjnymi (oświetlenie ciągów komunikacyjnych i elewacji budynków). W przestrzeniach szpalerów wprowadzone jest podświetlenie drzew oraz oświetlenie kinkietowe z elewacji budynków. Wartościowe zabudowania powinny zostać wyposażone w instalację iluminacyjną fasad. Podświetlone powinny również zostać główne elementy przestrzeni takie jak: pomnik z fontanną i zegar w strefach wejść w ulicę Krakowską.

Dostępność

Projektowanie dostępności przestrzeni publicznej powinno prowadzić do podniesienia funkcjonalności przestrzeni nie tylko na poziomie potrzeb fizycznych, ale również potrzeb psychologicznych i emocjonalnych. Dlatego w projekcie wyartykułowane zostały strefowania przestrzeni na publiczną, półpubliczną, półprywatną poprzez posadzki, szpalery, umeblowanie, różnice poziomów zwiększające poczucie bezpieczeństwa. Zwiększona atrakcyjność przestrzeni publicznych miasta decyduje o doznaniach i zachowaniach ludzi w nich przebywających, a zwiększony udział ludzi w życiu przestrzeni publicznej zwiększa bezpieczeństwo.

Powszechna dostępność, warunkuje pełnię praw obywatelskich również osobom starszym i z niepełnosprawnością. Projekt

BASIS

Biuro Architektoniczne Sirojć i Szkółka

A: Wolbromska 7, 53-148 Wrocław
T. +48 71 723 23 22, T. +48 71 710 96 90
F. +48 71 723 23 18

zakłada eliminację barier architektonicznych, np. schodów przy wejściach do lokali użytkowych.

Do każdej przestrzeni publicznej powinien zostać zapewniony dostęp służb miejskich (śmieciarka, straż miejska) oraz ratowniczych i obsługi technicznej. Projekt zakłada bezkolizyjną strefę ruchu wzdłuż ulicy Krakowskiej dla pojazdów uprzywilejowanych.

Informacja

Informacja w przestrzeni publicznej powinna być czytelna i jednoznaczna dla wszystkich grup społecznych (szczególnie istotne jest to w przypadku seniorów i osób niepełnosprawnych)

Informacja może stanowić element wystroju przestrzeni publicznej, dlatego wraz z projektem zagospodarowania powinien powstać spójny projekt informacji wizualnej zarówno w sferze komercyjnej (szyldy, reklamy) jak i administracyjnej (numeracja budynków, nazwy ulic itp).

Ulica Krakowska, jako główny trakt komunikacji pieszej w mieście powinien zostać wyposażony w oznaczenia dotykowe ułatwiające poruszanie się osób niepełnosprawnych. Cechy charakterystyczne przestrzeni publicznej, dające czytelną informację o tym gdzie się znajdujemy wzbudzają poczucie bezpieczeństwa zwłaszcza u osób starszych, niedowidzących oraz turystów, dlatego proste i czytelne zagospodarowanie ulicy Krakowskiej (drzewa, klomby, maszty z oświetleniem) jest jednym z ważnych założeń projektu.

Rok: 2016

Lokalizacja: Polska

Wielkość: 49000 m²

Status: Konkurs

Inwestor: Miasto Opole

Zespół: Dariusz Sirojć, Krzysztof Szkółka, Karolina Kościelny, Oliwer Kulpa

Nagrody: III Nagroda